

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Balan Gherman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

***Balan Gherman xxxx**, născut la xx xx xxxx,
originar din xxxx, domiciliat în xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.08.2017 – 22.11.2018;

Instanța de apel: 14.12.2018 – 06.02.2019;

Instanța de recurs: 18.05.2019– 20.11.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 noiembrie 2018, Balan Gherman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, ceea ce constituie 37 500 lei.

Totodată, instanța a dispus încasarea din contul inculpatului Balan Gherman în beneficiul lui Isofii Serghei a sumei de 25 000 lei, cu titlul de prejudiciu moral, în rest acțiunea civilă depusă de partea vătămată a fost admisă în principiu, lăsând examinarea în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Balan Gherman acționând împreună cu cetățenii Balan Vladislav, Balan Dumitru și Balan Ion, la data de 01.01.2017, aproximativ la ora 15.30 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, aflându-se la oprirea centrală în satul Elizaveta, adică aflându-se în loc public, din intenții huliganice, încălcând în mod grosolan ordinea publică, manifestată prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de

respect față de societate, manifestând prin conținutul acțiunilor admise obrăznicie deosebită, în vizorul mai multor persoane, fără motive întemeiate, l-au agresat pe cetățeanul Iosfii Serghi, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioare peste față și tot corpul, cauzându-i ultimului, potrivit Raportului de expertiză medico-legală nr.22 din 14.01.2017 vătămări corporale ușoare ale integrității corporale exprimate prin; traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, hemoragii vaste în conjunctiva ochilor, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată.

Pe baza stării de fapt expuse supra, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită comisă de două sau mai multe persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ceornea Eduard în numele inculpatului Balan Gherman, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare argumentând următoarele:

- instanța de fond a adoptat sentința de condamnarea bazându-se pe presupuneri și în lipsa unor probe concludente și pertinente care ar demonstra vinovăția inculpatului, apreciind probele în mod selectiv în favoarea învinuirii și nu prin ansamblul de probe, astfel sentința fiind adoptată contrar dispozițiilor art.389 Cod de procedură penală;

- instanța a pus în exclusivitate declarațiile părții vătămate Iosfii Sergiu, martorilor N. Iosfii și N. Iosfii, iar declarațiile celorlalți martori deși sunt descrise în sentința instanței, au rămas fără apreciere sau instanța neîntemeiat le-a apreciat critic, considerând că declarațiile depuse de D. Cuțulab, C. Lungu, V. Cuțulab, A. Filat, Vl. Balan, I. Balan și D. Balan - *precum că Balan Gherman nu a aplicat careva lovituri lui Iosfii Sergiu și nu a participat la conflict ci din contra a dorit să aplaneze conflictul*, au fost depuse cu scopul evitării răspunderii penale, deoarece martorii menționați se află în grad de rudenie cu inculpatul Balan Gherman;

- instanța de fond a dat o apreciere arbitrară probelor și declarațiilor la care a făcut trimitere apărarea, necătând la faptul că declarațiile martorilor menționați supra sunt în deplină concordanță cu toate probele prezente la materialele cauzei, inclusiv Raportului de expertiză medico-legală nr.22 din 14.01.2017, conform căruia la Iosfii Sergiu au fost depistate vătămări corporale ușoare ale integrității corporale exprimate prin: traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, hemoragii vaste în conjunctiva ochilor, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată;

- declarațiile părții vătămate Iosfii Sergiu și martorului Iosfii Natalia nu corespund concluziilor expertului expuse în raport, deoarece acestea afirmă precum că toți patru Balan Gherman, Balan Vladislav, Balan Ion și Balan Dumitru, concomitent au început să-l bată pe Iosfii Sergiu cu pumnii având „pumnale”, (presupun că aceștia în așa mod numesc arma cu acțiune traumatică prin zdrobire Box), aplicând lovituri peste capul părții

vătămate și peste întregul corp, deci abdomen, picioare, loviturile fiind aplicate din spusele acestora și cu „pumnale” și cu picioarele, după cum reiese din raportul de expertiză medico-legală la partea vătămată necătând la preținsele multiple lovituri peste toate părțile corpului au fost depistate doar comoție cerebrală, și hemoragii vaste în conjunctiva ochilor, din care fapt este evident că partea vătămată a fost lovită doar în regiunea capului, și nicidecum nu a fost lovită cu careva obiecte sau arme. În rechizitoriul în prezenta cauză nu se regăsesc careva constatări privitor la existența și aplicarea de către inculpat sau frații acestuia a oricăror arme sau obiecte pentru aplicarea loviturilor părții vătămate. Însă necătând la aceste fapte partea vătămată cu desăvârșire afirmă că a fost bătut peste tot corpul și cu utilizarea de obiecte de metal - pumnale din fier pe mână;

- consideră arbitrară poziția instanței în care aceasta apreciază critic declarațiile martorilor apărării pe motiv că acestea precum că sunt în relații de rudenie cu inculpatul, dar în același timp apreciază drept veridice declarațiile martorilor învinuirii care sunt soția și soacra părții vătămate, declarații care sunt în contradicție cu învinuirea formulată inculpatului și care sunt evident exagerate și dramatizate cu scopul de a-l învinovăți pe inculpatul Balan Gherman de complicitate cu frații acestuia Balan Ion, Balan Vladislav și Balan Dumitru;

- conflictul ce a avut loc între partea vătămată și Balan Ion, Balan Vladislav și Balan Dumitru, a avut loc la oprirea centrală din s. Elizaveta mun. Bălți în amiaza zilei de 01.01.2017, la locul faptei fiind o mulțime de oameni, consăteni a părții vătămate și respectiv a inculpatului, însă necătând la aceste circumstanțe învinuire a prezentat în ședința instanței de judecată mărturiile doar a soției și soacrei părții vătămate, iar de la audierea unicului martor ce nu este în relații de rudenie sau afinitate cu partea vătămată - martora Guilă Vica, învinuirea a renunțat;

- apărarea consideră că în cadrul cercetării judecătorești au fost prezentate probele concludente și pertinente care demonstrează lipsa vinovăției inculpatului. Reieșind din declarațiile martorilor audiați în ședința instanței în momentul în care în cadrul conflictului iscat între Balan Vladislav și Iosfii Sergiu, Balan Vlad îl lovea pe Iospii Sergiu iar Balan Gherman a intervenit apucându-l pe Balan Vlad cu brațele de la spate și l-a tras pe Vlad într-o parte, încercând să oprească bătaia, în același moment Balan Ion l-a apucat pe Iosfii Sergiu de gât iar ultimul a pierdut cunoștința, în situația creată anume Balan Gherman a acționat în încercarea de a curma acțiunile huliganice a fraților săi iar în momentul în care a văzut că Iosfii Sergiu a leșinat, Balan Gherman a întreprins toate acțiunile necesare pentru a-l readuce la cunoștință, l-a stropit pe Iosfii Sergiu cu apă și a plecat doar după ce s-a asigurat că Iosfii S. și-a revenit. Balan Gherman nu l-a agresat pe Iosfii Sergiu, mai mult ca atât constatările instanței de fond precum că: *„se constată că pericolul social concret al activității infracționale a inculpatului este unul ridicat, acțiunile inculpatului fiind stopate numai prin descoperirea lor și intervenția organelor de drept”* nu au la bază nici un probatoriu, deoarece anume intervenirea lui Balan Gherman a oprit acțiunile fraților săi Balan Ion, Balan Vladislav și Balan Dumitru, iar poliția sau alte persoane nu au intervenit la locul faptei în prezența inculpatului.

- referitor la partea ce tine de acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și parțial

admisă de instanța de fond, în partea cerințelor privind încasarea prejudiciului moral, o consideră neîntemeiată și excesivă, cel puțin din motiv că prin decizia definitivă și irevocabilă a Curții de Apel Bălți pentru infracțiunea comisă de către Balan Ion, Balan Vladislav și Balan Dumitru în folosul lui Iosfii Serghei a fost încasat un prejudiciu moral în valoare de 3000 lei. Pretențiile părții vătămate în partea încasării unui prejudiciu în valoare de 25 000 lei, nefiind argumentat conform legii;

- instanța urma să se expună și asupra admiterii sau respingerii acțiunii civile privind încasarea prejudiciului și numai în caz excepțional să admită acțiunea în principiu, însă, fără a constata existența unor circumstanțe de excepție, având la dispoziție acțiunea civilă formulată de către partea vătămată, cu anexarea probelor prin înscrisuri, instanța neîntemeiat a lăsat fără soluție pretențiile privind încasarea prejudiciului material. Astfel, instanța de fond urma să respingă acțiunea civilă pe motiv că aceasta este neîntemeiată, iar probele anexate la aceasta bonurile de plată în baza cărora pretins au fost procurate medicamente care au fost administrate de partea vătămată pentru tratamentul traumelor cauzate prin infracțiune în realitate nu au nimic comun cu traumele cauzate, deoarece sunt medicamente ce se utilizează pentru tratamentul de răceală, gripă, iar investigațiile de laborator efectuate de partea vătămată țin de diagnosticarea hepatitei - maladii care nu are nici o legătură cu leziunile corporale cauzate lui Iosfii Sergiu la 01.01.2017 descrise în raportul de expertiză - traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, hemoragii vaste în conjunctiva ochilor;

- partea vătămată încearcă să încaseze prejudicii materiale pentru cheltuieli de tratament care absolut nu au nici o legătură cu traumele cauzate acesteia, încă o dată demonstrează tendința acestuia de a induce instanța în eroare, și este încă un temei pentru a aprecierea critică a declarațiilor acestuia în ansamblu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei și concludentei, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, care se confirmă prin probele acumulate la dosar și cercetate în ședințele de judecată, probe, care sunt pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele.

Instanța de apel, raportând declarațiile inculpatului, care nu recunoaște vina, a constatat că acestea sunt făcute în scopul de a denatura adevărul și a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, or cele declarate de Balan Gherman vin în contradicție cu probele cercetate și apreciat prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală și care succesiv coroborează între ele, demonstrând vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

În opinia instanței de apel, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal, precum și a luat în considerație toate

circumstanțele reale și personale, stabilindu-i vinovatului o pedeapsă echitabilă și proporțională gravității faptei comise.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată soluția instanței de fond, or, având în vedere că, prin săvârșirea infracțiunii partea vătămată a fost supusă suferințelor fizice și psihice, pretențiile de ordin financiar înaintate de aceasta împotriva inculpatului sunt întemeiate și că urmează a fi acceptată, cu excepția sumei solicitate pentru repararea prejudiciului material, care, în opinia instanței de fond, s-a admis în principiu, lăsând examinarea în ordinea procedurii civile.

Privitor la prejudiciul moral, instanța de fond a reținut gravitatea suferințelor psihice și fizice, impactul asupra stării de sănătate a părții vătămate, faptul că părții vătămate, prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele peste față și tot corpul, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, fiind necesară efectuarea tratamentului medical. În rezultat, instanța de fond corect a considerat că, încasarea în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 25 000 lei de la inculpat, va constitui o satisfacție echitabilă pentru suferințele fizice și psihice suportate de către partea vătămată.

Prin urmare, instanța a considerat că, acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material care a fost admis în principiu de către prima instanță, la fel o consideră una corectă și legală, deoarece dauna materială urmează a fi reparată în mod solidar de la persoanele implicate în actul de huliganism și deoarece în cauza dată este examinată doar în privința unui inculpat, nu este posibil de a fi soluționată cerința de încasare a daunei materiale, aceasta urmând a fi înaintată în instanță civilă către toate persoanele implicate în incident, unde și urmează să fie stabilită suma prejudiciului și persoanele responsabile pentru achitarea acestui prejudiciu.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apărătorului în interesele inculpatului, apreciindu-le ca fiind o evidentă formă de sustragere de la răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. În speță s-a stabilit cert și fără careva dubii, că faptele expuse în învinuire s-au confirmat prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată, suplimentar în instanța de apel. Astfel, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond a apreciat probele la justa valoarea prin prisma pertinentei, concludenței, veridicității, utilității și în coroborarea dintre ele. Ședința de judecată s-a desfășurat cu asigurarea tuturor părților procesului penal posibilității de exercitare a drepturilor sale procesuale și procedurale, inclusiv de a-și prezenta probele în susținerea poziției sale.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel inculpatul Balan Gherman, a declarat recurs ordinar în care, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.2), 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță. Inculpatul susține că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, invocând în argumentarea recursului că, instanțele ierarhic inferioare au apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei, vinovăția sa nefiind probată, or, circumstanțele cauzei contravin probelor din dosar, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile care ar confirma că în acțiunile sale se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, de fapt, aducând aceleași argumente care au fost expuse în cererile de apel.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că recurentul invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel pct. 2), 6), 8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când au fost încălcate prevederile art.art.30, 31, 33 Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală și, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc că, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră, că argumentele aduse de recurent în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a

expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct.5 al prezentei decizii, dând o apreciere probelor conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind calificarea infracțiunii săvârșite de către Balan Gherman în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, stabilind corect existența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii în baza căreia a fost condamnat, concluzii pe care instanța de recurs le însușește, considerând că nu este necesară repetarea acestora.

În acest sens Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Mai mult, Colegiul penal consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art.27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel că, aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții, este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Cu referire la motivele recursului, prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal nu se va expune, deoarece în speța dată, în situația în care inculpatul nu recunoaște vinovăție în comiterea infracțiunii ce i se incriminează, invocarea acestei erori, care prevede că „faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită” este lipsită de logică, dar și neîntemeiată, deoarece recursul nu conține o motivare sub acest aspect, nefiind indicată norma penală în baza căreia urmau a fi încadrate acțiunile inculpatului, iar potrivit prevederilor art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală și motivelor expuse de către recurent.

Cât privește incidența în speță a erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, invocată de recurent, precum că, *sentința instanței de fond a fost pronunțată cu încălcarea prevederilor art.30, 31, 33 Cod de procedură penală*, Colegiul penal nu a stabilit vreo argumentare corespunzătoare în susținerea acestui temei, astfel critica adusă sentinței primei instanțe, este formală și nefondată.

În concluzia celor expuse, Colegiul penal conchide că, decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept invocate de recurent, prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 2),

6), 8) și 12) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Balan Gherman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe ***Balan Gherman xxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 20 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac